

Předsoudní stádium trestního řízení

BZ508Z

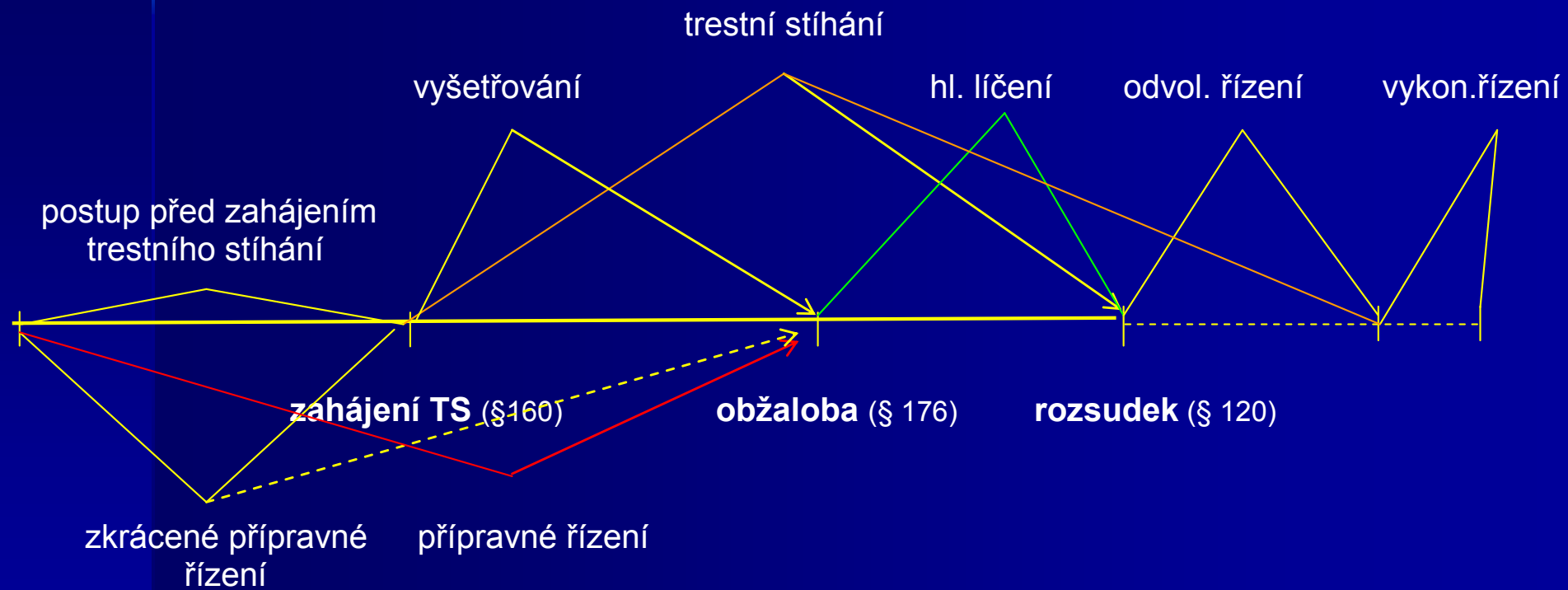
Prof. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D., DSc.

8. 4. 2011

Stádia trestního řízení

- Trestní řád rozeznává následující stádia:
 - **Přípravné řízení**
 - Předběžné projednání obžaloby
 - Hlavní líčení
 - Opravné řízení
 - Vykonávací řízení

Schéma průběhu trestního řízení

Přípravné řízení trestní

- **Historie** přípravného řízení v českých zemích
- **Současná úprava** přípravného řízení
- **Orgány** přípravného řízení:
 - Policejní orgán
 - Státní zástupce
 - Soud (resp. soudce)
- **Formy** přípravného řízení
 - Postup před zahájením trestního stíhání (§ 158 – 159b)
 - Vyšetřování (§ 160 - § 175)
 - Zkrácené přípravné řízení (§ 179a - § 179f)
- **Dokazování** v přípravném řízení
- **Obžaloba a návrh na potrestání**

1. Postup před zahájením trestního stíhání

- Počátek provádění úkonů trestního řízení
 - Sepsání úředního záznamu o zahájení úkonu
 - Neodkladné nebo neopakovatelné úkony
- Policejní orgán je oprávněn
 - vyžadovat **vysvětlení** od fyzických a právnických osob a státních orgánů,
 - vyžadovat **odborné vyjádření** od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
 - obstarávat potřebné **podklady**, zejména spisy a jiné písemné materiály,
 - provádět **ohledání věci a místa činu**,
 - vyžadovat, za podmínek uvedených v § 114, **provedení zkoušky krve** nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,

- pořizovat **zvukové a obrazové záznamy osob**, snímat **daktyloskopické otisky**, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem **prohlídku těla** nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,
- za podmínek stanovených v § 76 **zadržet** podezřelou osobu,
- za podmínek stanovených v § 78 - § 81 činit **rozhodnutí** a **opatření** v těchto ustanoveních naznačená,
- způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět **neodkladné nebo neopakovatelné úkony**, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

Podání vysvětlení

- Osoba podávající vysvětlení může být podezřelým nebo nikoli.
- Právo na právní pomoc advokáta.
- Vysvětlení a neodkladný a neopakovatelný úkon (úloha soudce).

Skončení prověřování

- Zákon stanoví **lhůty** (2, 3, 6 měsíců)
 1. **Odložení** nebo **jiné vyřízení** věci (§ 159a)
 2. **Dočasné odložení** zahájení trestního stíhání (§ 159b)
 3. **Zahájení** trestního stíhání (§ 160)

2. Vyšetřování

- Vyšetřovací orgány
 - Policejní orgán
 - Státní zástupce
- Stíhání se souhlasem poškozeného (§ 163, § 163a)
 - Taxativní výčet trestných činů
 - Kontroverzní ustanovení s důsledky pro trestní řízení
- Spolupracující obviněný (§ 178a)

Průběh vyšetřování

- Usnesení o zahájení trestního stíhání
- Účast obviněného a obhájce ve vyšetřování
- Skončení vyšetřování a prostudování spisů, návrhy
- Lhůty ke skončení vyšetřování (2, 3 měsíce)
- Vyšetřování trestných činů, o nichž koná v řízení v I. stupni krajský soud (§ 168 - § 170)
- Dozor státního zástupce (§ 174)

3. Zkrácené přípravné řízení (§ 179a - § 179h)

- Podmínky zkráceného řízení:
 - **Příslušnost** okresního soudu;
 - **Horní hranice** trestu odnětí svobody nejvíce 3 roky;
 - Podezřelý **přistižen při činu nebo bezprostředně po něm;**
 - Jinak by bylo zahájeno trestní stíhání, věc je **skutkově jednoduchá;**
 - Práva podezřelého;
 - Lhůty pro skončení nelze překračovat;

Rozhodnutí v přípravném řízení

- **1. Postup před zahájením trestního stíhání**
 - **Odložení nebo jiné vyřízení věci** (§ 159a):
 - Nejde o podezření ze spáchání trestného činu.
 - Trestní stíhání je nepřípustné.
 - Trestní stíhání je neúčelné.
 - Není znám pachatel.
 - (Nabývá právní moci, ale nečiní překážku rei iudicatae)
 - **Dočasné odložení zahájení trestního stíhání** (§ 159b)
 - **Zahájení trestního stíhání** (§ 160)

➤ **2. Vyšetřování**

- **Postoupení** věci jinému orgánu (§ 171)
- **Zastavení** trestního stíhání (§ 172)
- **Přerušeni** trestního stíhání (§ 173)
- **Podmíněné zastavení** trestního stíhání (§ 307)
- **Narovnání** (§ 308)

- **Přezkum** usnesení o zastavení trestního stíhání a o postoupení věci **Nejvyšším státním zastupitelstvím** (§ 173a, § 174a)

- **Podání obžaloby** (§ 176)

➤ **3. Zkrácené přípravné řízení**

- Podání návrhu na potrestání
- Zahájení trestního stíhání
- Podmíněné odložení podání návrhu na potrestání

Policie, státní zastupitelství, soud

➤ **Postavení policejního orgánu**

- v rámci prověřování
- při vyšetřování
- ve zkráceném přípravném řízení

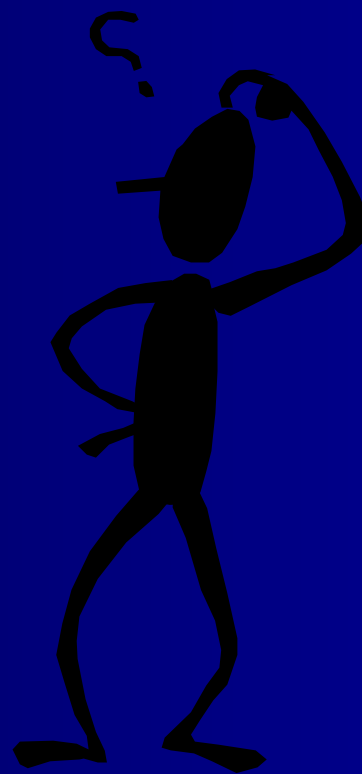
➤ **Postavení státního zástupce**

- dozor státního zástupce
- jiná oprávnění

➤ **Úloha soudce v přípravném řízení**

- účast na úkonech
- rozhodování o omezení lidských práv a základních svobod

Dotazy ?

Děkuji za pozornost.